

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF IN TURNHOUT (PROVINCIE ANWTERPEN), HEIZIJDE (TUR 3025 / 21194V)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 899

Rapport opgemaakt door: Gabriella Kaszas

Mevrouwhofstraat 1A
3511 Hasselt

Februari 2019

Dossiernr. 25481.R.01 (intern)

2019B193(AOE)

TUR 3025/ 21194V(extern)

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 INLEIDING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de opdrachtgever naar aanleiding van de geplande werken aan het rioleringsstelsel in de Heizijde te Turnhout (provincie Antwerpen). Het gaat om de aanleg van een gescheiden rioolstelsel in de Heizijde tussen nummers 90 tot en met 112 en de aanleg van een pompstation met bijhorende persleiding in de Heizijde.

De beoogde opbraak van het wegdek en de bijhorende graafwerken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de 3000m² overschrijdt en de ingreep in de bodem de 1000m² (2400m²) overschrijdt moet er, in het kader van het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Gezien het tracé over de openbare weg loopt, is onderzoek met ingreep in de bodem voorlopig niet mogelijk. Het bureauonderzoek moet uitwijzen of een onderzoek met ingreep in de bodem mogelijk en wenselijk is voor deze percelen.

Figuur 1: Overzichtskartaal (GRB) met aanduiding van het onderzoeksgebied voor de bureaustudie: het tracé is in blauw weergegeven, het pompput in rood. (Bron: Geopunt 2019)

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gevoerde bureauonderzoek is naar onze mening volledig als archeologisch vooronderzoek bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel in de Heizijde te Turnhout. Op basis van een analyse van de landschappelijk, historische, cartografische en archeologische gegevens over het projectgebied menen wij te kunnen besluiten dat er een archeologisch potentieel is of was, maar dat de impact van de geplande werkzaamheden op het archeologisch bodemarchief minimaal is. Dit baseren we op:

- Ten eerste werd over het gehele tracé van de bestaande wegenis een wegkoffer aangelegd tot minstens 60cm onder het huidige loopvlak. Een dergelijke diepte van de noodzakelijke graafwerken verstoortte bijgevolg reeds (lokaal) de bovenkant van de E- en B-horizont waarin potentiële archeologische sporen zich bevinden.
- Ten tweede heeft de aanleg van nutsleidingen, daar waar aanwezig, de bovenste meter van de bodem verstoord. De kans dat ter hoogte van deze nutsleidingen nog archeologische sporen te vinden zijn, is nihil.
- Ten derde volgt de geplande DWA de loop van de aanwezige riolering. De aanleg van de nieuwe leidingen vindt dus hoofdzakelijk plaats in reeds verstoorde grond. De Heizijde is al zichtbaar op de Ferrariskaart waardoor dit tracé een zeer lange geschiedenis als weg kent. Cartografisch onderzoek wees dan ook uit dat het onderzoeksgebied al in de 19de eeuw verder verstoord werd door de aanleg van wegen, perceelsgreppels en andere begrenzendende structuren.

Verder zijn de geplande bodemingrepen die gepaard gaan met de bouw van de nieuwe pompput zeer beperkt in oppervlakte (<10m² met een lokaal bodemingreep tot 2-2.5m MV). De werken vormen hier dan ook geen bedreiging voor het bodemarchief.

Ten slotte is het de vraag in welke mate de geplande werksleuven voor de aanleg van een DWA stelsel en een persleiding van ca. 2m en ca. 1m breed, zullen zorgen voor kennisvermeerdering, rekening houdend met het feit dat de bovengrond reeds verstoord is en dat de tweede sleuf de loop volgt van een bestaande nutsleiding. Op basis van alle hierboven vermelde argumenten schatten we het potentieel tot kennisvermeerdering voor het gedeelte van het studiegebied dat onder de weg ligt laag in.

Bovengenoemde argumenten en een kosten-baten afweging pleiten daarom voor het afzien van verder onderzoek voor het tracé en pompput. Bijgevolg dient ook geen programma van maatregelen te worden opgesteld voor dit gedeelte van het onderzoeksgebied.